

EFFEKTIVISERINGSFORSLAG

Forslagets titel: *Afskaffe ikke-lovpligtig modersmålsundervisning*

Kort resumé: Det foreslås at afskaffe den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning, hvilket indebærer en serviceforringelse.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐	Økonomiforvaltningen	☐	Socialforvaltningen
☐	Kultur- og Fritidsforvaltningen	☐	Teknik- og Miljøforvaltningen
☒	Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐	Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen		

1.1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2021 p/l	Styringsområde	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Varige ændringer							
Afskaffe ikke-lovpligtig MMU	Service		-4.300	-10.320	-10.320	-10.320	-10.320
Samlet varig ændring			-4.300	-10.320	-10.320	-10.320	-10.320

Note til alle tabeller: Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

1.2. Baggrund og formål

Som det fremgår af covernotatet til dette års effektiviseringsforslag, skal BUF i budget 2021 effektivisere for knap 155 mio. kr.

For at imødekomme dette effektiviseringskrav har Børne- og Ungdomsforvaltningen undersøgt mulighederne for at effektivisere på nogle af de særlige københavnske tilbud, der er karakteriseret ved at være ikke-lovpligtige tilbud, som ingen eller kun få andre kommuner tilbyder. Oprettelsen af de forskellige tilbud er et udtryk for tidligere politiske prioriteringer. Sammenlignet med øvrige kommuner udgør tilbuddene et særligt serviceniveau på forvaltningens område, og det er en politisk prioritering, om man ønsker at bevare dette serviceniveau og/eller ønsker at hæve brugerbetalingen forbundet med at anvende tilbuddene.

Samlet set har Børne- og Ungdomsforvaltningen udgifter for ca. 150 mio. kr. årligt i forbindelse med driften af de særligt københavnske tilbud. Den ikke-lovpligtige modersmålsundervisningen udgør et af disse tilbud.

Lovgrundlag og nuværende organisering

Ifølge lovgivningen inddeles modersmålsundervisning (MMU) i to kategorier:

Lovpligtig MMU omfatter undervisning i sprog fra EU- og EØS-lande samt grønlandsk og færøsk.

Undervisningen reguleres af folkeskoleloven.¹

Ikke-lovpligtig MMU omfatter fx albansk, arabisk, somali, tyrkisk og urdu samt sprog fra øvrige lande, som ikke indgår i EU og EØS. Undervisningen blev gjort ikke-lovpligtig i 2002².

¹ BEK nr. 689 20/06/2014 (Gældende)

² Lov nr. 412 06/06/2002 (Historisk)

Ifølge bekendtgørelsen om den *lovpligtige MMU* skal kommunalbestyrelsen oprette undervisning, hvis mindst 12 elever tilmeldes i et sprog, og der kan tilknyttes en kvalificeret lærer eller andet undervisende personale. Er elevtallet i kommunen under 12, eller kan der ikke tilknyttes en kvalificeret lærer eller andet undervisende personale, kan kommunalbestyrelsen beslutte ikke at oprette undervisning i det pågældende sprog.

I Københavns Kommune tilbydes man både *lovpligtig* og *ikke-lovpligtig MMU* for børn på 0.-9. klassetrin. Den *ikke-lovpligtige* undervisning tilbydes gratis for børn med bopæl i København fra 0.-5. klasse. I 6.-9. klasse opkræver man betaling. Elever fra specialskoler er dog helt undtaget betaling. Der tilbydes endvidere undervisning i både *lovpligtig* og *ikke-lovpligtig MMU* for børn udenfor kommunen, hvis bopælskommunen betaler for undervisningen.

Al MMU blev i København samlet under Modersmålsskolen i 2015 - tidligere kaldet Lørdagsskolen. Skolen forvaltes af en leder og en administrativ medarbejder. Undervisningen finder sted på udvalgte folkeskoler samt i foreningslokaler og foregår på hverdage og lørdage. Lærerne, som forestår modersmålsundervisningen, ansættes under Modersmålsskolen, og lederen fører tilsyn og sikrer, at undervisningen lever op til kravene udstukket gennem Fælles Mål beskrevet af Børne- og Undervisningsministeriet.

I tillæg til den sproglige del af modersmålsundervisningen har Modersmålsskolen et gennemgående fokus på medborgerskab og demokrati i undervisningen. Én af Modersmålsskolens opgaver i den forbindelse er gennem modersmålet at bygge bro mellem elevers og forældres forståelse af demokrati og medborgerskab.

Aktivitet på Modersmålsskolen

I 2019/20 er der 2.071 børn tilmeldt Modersmålsskolen. Ca. 200 af dem kommer fra andre kommuner. Der er oprettet 50 hold med den lovpligtige MMU og 120 hold med den ikke-lovpligtige MMU. Samlet set er der oprettet 170 hold, hvoraf 125 er hverdagshold og 45 lørdagshold. 24 af hverdagsholdene er specialhold, hvor eleverne kommer fra specialskoler.

Den gennemsnitlige holdstørrelse på Modersmålsskolen er på ca. 12 elever. På et alment modersmålshold er holdstørrelsen gennemsnitligt højere end 12 elever, og holdstørrelsen på specialholdene er væsentligt lavere end 12 elever. På de 24 specialhold går der samlet set 90 elever, hvilket er et gennemsnit på 3,8 elever pr. hold. Gennemsnitsstørrelsen på almene hold er ca. 13,5 elever pr. hold.

Inden for store sprog oprettes der flere hold med forskellig aldersspredning. Inden for sprog med få tilmeldte er aldersspredningen stor.

Forslagets indhold

Forslaget indebærer en afskaffelse af den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning og dermed en reduktion i service. Den ikke-lovpligtige MMU kan anses som et særligt højt serviceniveau, idet København er den eneste af 6-by-kommunerne som har dette tilbud. Ikke-lovpligtig MMU omfatter fx albansk, arabisk, somali, tyrkisk og urdu samt sprog fra øvrige lande, som ikke indgår i EU og EØS. Undervisningen blev gjort ikke-lovpligtig i 2002.

Forslaget medfører en service-reduktion for de elever, der benytter ikke-lovpligtig MMU. Børn med ikke EU/EØS sprog vil således ikke længere have tilbuddet om modersmålsundervisning, der giver dem mulighed for at udvikle deres sproglige evner i modersmålet både skriftligt og mundtligt på en anden måde, end man har mulighed for at gøre i hjemmet.

1.3. Økonomi

Indenfor den ikke-lovpligtige MMU er der i øjeblikket oprettet 106 hverdagshold, som årligt koster 72.093 kr. pr. hold og 14 lørdagshold som koster 101.195 kr. pr. hold i 2020-priser. En effektivisering gennem afskaffelse af de ikke-lovpligtige hold vil dermed medføre en varig årlig besparelse på i alt 10,3 mio. kr. i 2021-priser.

Forslaget kan implementeres fra august 2021, hvorfor der vil være begrænset effekt af forslaget i 2021, mens der vil være fuld effekt fra 2022 og frem.

Tabel 1. Varige ændringer, service

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Afskaffe ikke-lovpligtig MMU		-4.300	-10.320	-10.320	-10.320	-10.320
Varige ændringer totalt, service		-4.300	-10.320	-10.320	-10.320	-10.320

1.4. Effektivisering på administration

Forslaget medfører ingen effektiviseringer på administration.

1.5. Fordeling på udvalg

Forslaget vedrører alene Børne og Ungdomsudvalget.

1.6. Implementering af forslaget

Forslaget kan implementeres fra 1. august 2021.

1.7. Inddragelse af samarbejdspartnere

Forvaltningen har været i dialog med Modersmålskolen igennem udarbejdelsen af effektiviseringsforslaget for at kvalitetssikre data.

1.8. Forslagets effekt

Forslaget medfører en service-reduktion for de elever, der benytter ikke-lovpligtig MMU. Børn med ikke EU/EØS sprog vil således ikke længere have tilbuddet om modersmålsundervisning, der giver dem mulighed for at udvikle deres sproglige evner i modersmålet både skriftligt og mundtligt på en anden måde, end man har mulighed for at gøre i hjemmet.

1.9. Opfølgning

	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Den ikke-lovpligtige MMU afskaffes	Gennem tilbagemelding fra ledelsen på Modersmålskolen.	Administrativt Ressourcecenter.	I efteråret 2021

1.10. Risikovurdering

Der vurderes ikke at være nogle risici forbundet med forslaget.

1.11. Hvem er hørt?

	Ja/Nej/Ikke relevant	Hvis ja, skriv kort konklusionen. Skal være afsluttet inden udvalgsgodkendelse.
HR-kredsen	Ikke relevant	Alle effektiviseringsforslag, som indeholder effektiviseringer på arbejdsgiverområdet, skal have været i høring i HR-kredsen inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af effektiviseringsforslaget. Dette gælder <u>både</u> de tværgående forslag og de forvaltningsspecifikke.
IT-kredsen	Ikke relevant	Digitaliseringsprojekter skal i høring i IT-kredsen.